

Stina Ancker sätter upp *West Side Story*

– I *West Side Story* är kärlekshistorien mellan Tony och Maria makalös, men ska man vara krass så är just den historien den minst intressanta.

West Side Story är musikalen som inspirerats av *Romeo och Julia*. Arthur Laurents skrev manus och Leonard Bernstein musiken. Nu spelas den på Göteborgsoperan i en uppsättning av Stina Ancker som tidigare satt upp såväl musikal och opera som teaterpjäser. 1998 gjorde hon *Muntra fruarna i Windsor* för SVT och 2007 *Trettondagsafton*¹ på Östgöta-teatern.

STINA ANCKER MENAR ATT MAN på flera sätt måste tänka annorlunda när musiken kommer till.

– Tolka kan förstås man alltid göra, oavsett om det är teater eller musikteater. Men den stora skillnaden är att man i musikteater har ytterligare en hel dimension, som man är styrd av på ett helt annat sätt. Materialet är bundet rent rytmiskt, speciellt i tid. Man förhåller sig i hög grad till ett tonspråk. När man gör teater bygger man i viss mån sitt eget tonspråk.

– När man jobbar med musikteater handlar det mycket om att försöka hitta varför det låter som det gör. Det är ett slags detektivarbete som är väldigt spännande och som roar mig mycket.

Sofie Asplund (Maria), Bruno Mitsogiannis (Tony) Foto: Mats Bäcker

NÄR DET GÄLLER *WEST SIDE STORY* tycker Stina Ancker att man gått en slags balansgång.

– Det gällde att förhålla sig till en klassiker som är ganska tung. Den görs mycket och ofta, och människor är fulla av bilder av vad de tror att *West Side Story* är. Vi kände att vi ville göra något som tog avstamp i ett "då", men som skulle kunna vara ett "nu". Och ett "där" som skulle kunna vara en urban stadsmiljö i stort sett var som helst i världen, till och med i Göteborg.

STINA ANCKER VILLE TA FASTA PÅ tragedin, och att man har Shakespeare i botten. Hon ville också ta fasta på sagan, hellre än att göra en uppdatering som är 2011 i svensk förort.

– Mycket sådant är gjort och kändes därför lite tjatigt. Vi ville komma bort från de slitna jeansen och jackorna med huvor, och hellre ha mer klassisk kostymering, något som kan sträcka sig både bakåt mot Shakespeare och framåt mot nutiden. Riktningen framåt finns mycket i rummet, och också i ett försök att göra ett scenspråk som är direkt, och som är angeläget för

dem som ser det för första gången. Scenspråk är här både översättning och spelstil. Vi har arbetat mycket med att göra uppsättningen med stort allvar, som den tragedi det är. Stark i känslan, och ge associationer, men inte vara ironisk eller tramsig.

DET SVÄRASTE SOM FINNS I DESSA sammanhang tycker Stina Ancker är att vara allmän och samtidigt inte bli oprecis.

– Koreograf, kostymtecknare och ljussättare har varit oerhört skickliga, så bildmässigt blev det stor poesi. Samtidigt blev det en bild som är mycket storstad här och nu. Dessutom har vi en väldigt bra ensemble.

DRAMATIKERN OCH DRAMATURGEN Irena Kraus har nyöversatt, och Stina Ancker är mycket nöjd med hennes tolkning.

– Vi har talat mycket om vikten av att hitta en slags tonträff, som ska vara direkt och kännas aktuell utan att den känns citerande och fånig. Speciellt som vi har en ensemble, där de flesta ska föreställa lite yngre än de är. Slang kan väldigt lätt bli

Sofie Asplund (Maria), Frida Modén Treichl (Anita) Foto: Mats Bäcker

Denny Lekström (Riff), Erik Ståhlberg (Schrack) Foto: Mats Bäcker

påklitrad, så där har vi varit för-siktiga.

NÄR STINA ANCKER SATTE UPP

Trettondagsafton, sa hon i en intervju att hon i pjäsen och dess figurer kunde känna igen världen omkring sig. Det tycker hon att hon även kan göra i *West Side Story*.

– Absolut är det så. Rollerna är fint tecknade och rollporträtten är verkligen rika när man börjar leta i dem.

STORYN I *WEST SIDE STORY* SKILJER sig från den i *Romeo och Julia*, något som Stina Ancker tycker är riktigt intressant.

– I *West Side Story* väljer Maria att leva. Julia i *Romeo och Julia* väljer att dö. Därför är Maria och Tony inte “starcrossed lovers” på samma sätt som Romeo och Julia, där det lätt kan bli tragedins eviga rundgång, ungefär som: “Hå hå, jaja, människor kommer alltid att döda varann!” I och med att Maria gör det valet, så får man med sig flera frågor om vårt ansvar för situationen: “Hur ska hon leva sitt liv? Vad går hon in i? Vart kan hon ta vägen?” I *West Side Story*

Sofie Asplund (Maria), Bruno Mitsogiannis (Tony) Foto: Mats Bäcker

blir sådana frågor starkare. Det finns en dröm om en plats där det är fred, och vi kan fråga oss vad det krävs av oss för att uppnå det.

– Förstå mig rätt, men i *Romeo och Julia* är ju inte relationen mellan just Romeo och Julia den mest intressanta. Det är i stället relationen mellan Julia och hennes pappa. Där finns upprorsförsöket från Julia väldigt tydligt. Där kan man börja leta och fördjupa sig i orsakerna till att

hon lever i det krig som hon gör. Det är fäderna som bygger världarna där ungdomarna inte kan finnas till. Så är det också i *West Side Story*, men inte lika tydligt, eftersom de vuxna är mer frånvarande i berättelsen. Där finns inga patriarker, utan i stället spelar Marias storebror den rollen.

– I *West Side Story* är kärlekshistorien mellan Tony och Maria makalös, men ska man vara krass så är inte heller den historien den mest intressanta. Det är snarare *varför* de inte kan vara tillsammans som är berättelsen. Maria uttrycker det i en replik till Tony när krisen är som värst: “Det handlar inte om oss, det är allting annat runt omkring oss.”

¹ Se intervjun om *Trettondagsafton* på www.shakespearesallskapet.se

Intervju: Roland Heiel

Regi: Stina Ancker. Dirigent: Nick Davies, Finn Rosengren. Scenografi: Olav Myrtned. Maskdesign: Gunilla Bjertin och Kerstin Olsen. Kostymdesign: Kajsa Larsson. Ljusdesign: Ellen Ruge. Koreografi: Peter Svenzon. Ljuddesign: Joachim Bohäll, Jari Laakso. Svensk nyöversättning: Irena Kraus
Se filmklipp på www.opera.se

West Side Story på Göteborgsoperan. I förgrunden Giovanni Buccieri (Bernardo), Frida Modén Treichl (Anita), Danne Dahlin (Indio) Foto: Mats Bäcker.